

VALSTYBINĖ KAINŲ IR ENERGETIKOS KONTROLĖS KOMISIJA

Biudžetinė įstaiga, Verkių g. 25C-1, LT-08223 Vilnius, tel. (8 5) 213 5166, faks. (8 5) 213 5270, el. p. rastine@regula.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188706554

VIEŠASIS IŠAIŠKINIMAS DĖL SĄNAUDŲ UŽ ENERGIJOS IŠTEKLIŲ BIRŽOJE SUDARYTUS SANDORIUS DEKLARAVIMO IR ĮSKAIČIAVIMO Į ŠILUMOS KAINĄ

2017 m. kovo 13 d. Nr. O19E-1 (R5-124)
Vilnius

Komisija, reaguodama į šilumos tiekėjų ir nepriklausomų šilumos gamintojų (toliau – energetikos įmonės) prašymus išaiškinti, kaip korektiškai deklaruoti sąnaudas už energijos išteklių biržoje sudarytus sandorius (prekybą biokuro biržoje) ir kiek jų įskaičiuoti nustatant šilumos kainą, bei vadovaudamasi Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 36³ straipsniu, parengė ir teikia viešą išaiškinimą dėl sąnaudų už energijos išteklių biržoje sudarytus sandorius deklaravimo ir įskaičiavimo į šilumos kainą.

Remdamosi Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymo 32 straipsnio 17 dalimi, energetikos įmonės iki kiekvieno mėnesio 10 dienos Komisijai pateikia duomenis apie įsigyto kuro, naudojamo šilumos ir elektros energijos gamybai, kiekius ir kainas. Vadovaujantis Energetikos, geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo įmonių informacijos teikimo taisyklių, patvirtintų Komisijos 2008 m. birželio 28 d. nutarimu Nr. O3-80, 38 punktu, duomenys apie faktinius kuro pirkimus ir kainas suvedami naudojantis Duomenų surinkimo ir analizės informacine sistema (DSAIS), esančia Komisijos tinklalapyje. Teikiant informaciją apie įsigyto medienos kilmės biokuro kiekius ir kainas **būtina nurodyti patirtas sąnaudas už prekybą biokuro biržoje.**

1. Sąnaudų už energijos išteklių biržoje sudarytus sandorius deklaravimas kiekvieną mėnesį

Energetikos įmonei sudarius biokuro pirkimo–pardavimo sandorį energijos išteklių biržoje, operatorius, vadovaudamasis Energijos išteklių biržos reglamento, patvirtinto Komisijos 2016 m. birželio 30 d. nutarimu Nr. O3-201, 4.3.1 papunkčiu, per penkias darbo dienas po kalendorinio mėnesio pabaigos pagal taikomus su Komisija suderintus prekybos įkainius išrašo prekybos mokesčių sąskaitą dalyviui už jo per praėjusį kalendorinį mėnesį sudarytus sandorius biržoje. Kitaip tariant, biržos operatorius pateikia sąskaitą už prekybą biržoje. Teikiant kas mėnesį informaciją Komisijai apie pirktos medienos kilmės biokuro kiekius, kainas ir sąnaudas, turi būti nurodoma ir **sąnaudų už prekybą biokuro biržoje suma**. Sąnaudų už prekybą biokuro biržoje suma turi būti nurodoma **pagal operatoriaus pateiktą sąskaitą ataskaitiniu laikotarpiu.**

2. Sąnaudų už energijos išteklių biržoje sudarytus sandorius įskaičiavimas į kiekvieno mėnesio šilumos kainas

Remiantis šiuo metu galiojančiu teisiniu reglamentavimu, šilumos ūkio veiklą vykdančių energetikos įmonių kainodara grindžiama būtinosiomis sąnaudomis, tai yra valstybės normuojamomis šilumos ruošimo (pirkimo), perdavimo, įvadinųjų atsiskaitomųjų šilumos apskaitos prietaisų įrengimo, priežiūros ir patikros, sąskaitų (mokėjimo pranešimų) už šilumą ir (ar) karštą vandenį parengimo ir pateikimo vartotojams bei apskaitos sąnaudomis (Šilumos ūkio įstatymo 32 straipsnio 2 dalis). Remdamosi Šilumos ūkio įstatymo 32 straipsnio 16 dalimi 2 dalimi, energetikos įmonės, atsižvelgdamos į nustatytas šilumos kainos dedamąsias, pakitusias kuro kainas ir pakitusias perkamos šilumos kainas, iki mėnesio 25 dienos apskaičiuoja ir Komisijai viešai praneša apie šilumos kainų kintamųjų dedamųjų dydžius ir galutines šilumos kainas.

Siekiant išvengti nepadengtų kuro sąnaudų susidarymo, sąnaudos už prekybą biokuro biržoje turi būti pridamos prie biokuro kainos, naudojamos skaičiuojant kiekvieno mėnesio vartotojams taikomą šilumos kainą.

Jei energijos išteklių biržoje biokuras įsigyjamas sudarant ilgalaikį sandorį, minėtų prekybos biokuro biržoje sąnaudų dalis, priskirtina atitinkamam mėnesiui, nustatoma proporcingai atitinkamą mėnesį pristatytam biokuro kiekiui.

1 pavyzdys. Energetikos įmonė 2017 m. vasario mėn. energijos išteklių biržoje iš tiekėjo A įsigijo ir buvo pristatyta 400 t_{ne} biokuro už 120 Eur/t_{ne} ir iš tiekėjo B – 600 t_{ne} biokuro už 130 Eur/t_{ne}. Energijos išteklių biržos operatorius už prekybą biokuro biržoje pateikė 700 Eur (1000 t_{ne} x 0,70 Eur/t_{ne}) sąskaitą. Tokiu atveju biokuro kaina, taikoma skaičiuojant 2017 m. balandžio mėn. šilumos kainą, apskaičiuojama:

$$(400 \times 120 + 600 \times 130 + 1\,000 \times 0,70) / (400 + 600) = 126,70 \text{ Eur/t}_{ne}$$

kur:

0,70 – viešojo išaiškinimo metu galiojantis Komisijos 2016 m. liepos 15 d. nutarimu Nr. O3-219 suderintas BALTPOOL UAB taikomas įkainis už energijos išteklių biržos operatoriaus teikiamas paslaugas energijos išteklių biržos dalyviams, prekiaujantiems biokuro biržoje (0,70 Eur/t_{ne}).

2 pavyzdys. 2017 m. sausio mėn. energetikos įmonė energijos išteklių biržoje su tiekėju A sudarė ilgo laikotarpio 3 mėn. sandorį 3 000 t_{ne} biokuro kiekiui. Energijos išteklių biržos operatorius už prekybą biokuro biržoje pateikė 2 100 Eur (3 000 t_{ne} x 0,70 Eur/t_{ne}) sąskaitą. Per 2017 m. vasario mėn. buvo pristatyta 1 000 t_{ne} medienos kilmės biokuro. Iš tiekėjo A pristatyta 400 t_{ne} biokuro už 120 Eur/t_{ne} įsigyto energijos išteklių biržoje ir iš tiekėjo B – 600 t_{ne} biokuro už 130 Eur/t_{ne}, įsigyto ne energijos išteklių biržoje. Tokiu atveju biokuro kaina, taikoma skaičiuojant 2017 m. balandžio mėn. šilumos kainą, apskaičiuojama:

$$(400 \times 120 + 600 \times 130 + (400 \times 0,70)) / (400 + 600) = 126,28 \text{ Eur/t}_{ne}$$

3. Sąnaudų už energijos išteklių biržoje sudarytus sandorius atvaizdavimas reguliavimo metinėje atskaitomybėje

Metinių faktinių sąnaudų už energijos išteklių biržoje sudarytus sandorius suma, vadovaujantis Šilumos kainų nustatymo metodikos, patvirtintos Komisijos 2009 m. liepos 8 d. nutarimu Nr. O3-96 (toliau – Metodika), 27.4¹ papunkčiu, Metodikos 7–16 prieduose turi būti nurodyta Kitų kintamų sąnaudų grupėje, sąnaudų pogrupyje „Energijos išteklių biržos operatoriaus teikiamų paslaugų sąnaudos“.

Komisijos pirmininkė

Inga Žilienė